

У К Р А Ї Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

Р І Ш Е Н Н Я

**Про затвердження Регіональної програми охорони довкілля,
раціонального використання природних ресурсів та забезпечення
екологічної безпеки в Одеській області на 2009-2013 роки**

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України „Про охорону навколишнього природного середовища”, Постанови Верховної Ради України від 5 березня 1998 року № 188/98-ВР "Про основні напрями державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки", розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 року № 880-р "Про схвалення Концепції національної екологічної політики України на період до 2020 року" обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Регіональну програму охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2009-2013 роки (далі – Програма), що додається.

2. Одеській обласній державній адміністрації, Державному управлінню охорони навколишнього природного середовища в Одеській області щорічно під час формування обласного бюджету Одеської області передбачати фінансування комплексу заходів Програми за рахунок коштів, виділених в установленому порядку з обласного бюджету.

3. Рекомендувати виконавчим комітетам сільських, селищних, міських рад та районним державним адміністраціям при складанні проектів відповідних місцевих бюджетів передбачати кошти на реалізацію заходів Програми.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань екології, природокористування, надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків.

Голова обласної ради

М.Л. Скорик

11 вересня 2009 року
№ 917-V

Додаток
до рішення обласної ради
від 11 вересня 2009 року
№ 917-V

**Регіональна програма
охорони довкілля, раціонального
використання природних ресурсів та
забезпечення екологічної безпеки в
Одеській області на 2009-2013 роки**

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Розробка регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2009-2013 роки законодавчо регулюється прийнятою Постановою Верховної Ради України від 5 березня 1998 року № 188/98-ВР “Про основні напрями державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки”, а також Концепцією національної екологічної політики України на період до 2020 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 року № 880-р.

Загострення проблем безпеки навколишнього середовища і населення стало визначальною рисою сучасності. Особливою гостротою та складністю відрізняються екологічні проблеми в Одеській області. На території Одеської області має місце кризова екологічна ситуація, що є загрозою здоров'ю та життю населення. Обсяг антропогенного впливу на природне середовище, урбанізація території, зростання обсягів штучних елементів середовища (техносфери) – усі ці фактори спричиняють потужний негативний вплив на населення, екологічні системи та розвиток економіки.

До найбільш складних ресурсно-екологічних проблем в Одеському регіоні слід віднести: вкрай незадовільну якість питної води, високий рівень забруднення атмосфери, особливо в Одеській агломерації, шельфової зони Чорного моря, лиманів, озер, малих річок, підземних вод. Викликає занепокоєння ерозія ґрунтів, підтоплення населених пунктів, деградація цінних рекреаційних ресурсів, зниження біорізноманіття екосистем.

Рішенням комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій при Одеській обласній державній адміністрації від 21 грудня 2006 року № 33/3 на 2007 рік затверджено перелік потенційно небезпечних об'єктів. Кількість об'єктів становить 577 (з них по м. Одеса - 73).

Серед 577 підприємств 301 це АЗС (52%); нафтопереробні підприємства; заводи, що мають холодильне обладнання з використанням аміаку; рибпорти; залізничні станції, які займаються перевезенням небезпечних вантажів; водонапірні станції, що використовують хлор; газорозподільні станції.

За результатами ідентифікації 301 з них належить до об'єктів підвищеної небезпеки, з яких 286 об'єктів внесені до Державного реєстру потенційно-небезпечних об'єктів. Ними розроблені Плани заходів щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій, які визначені паспортом ризику надзвичайних ситуацій.

Надзвичайно складним є питання накопичення, захоронення та утилізації токсичних та побутових відходів. Кожного року на території Одеської області утворюється близько 4 млн. м³ твердих побутових відходів.

Високий рівень освоєння життєвого простору - до 90% земель Одеської області залучено до використання, землі лісогосподарського призначення та ліси інших категорій займають 223, 3 тис. га або 6,7% території області.

Розробка Регіональної цільової Програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки на 2009-2013 роки в Одеській області зумовлена актуальністю зазначених проблем.

2. Мета Програми

Мета Програми полягає в досягненні ресурсно-екологічної безпеки та раціоналізації природокористування, охорони та поліпшенні стану довкілля в регіоні, забезпеченні конституційних прав громадян на сприятливе навколишнє середовище, створенні передумов переходу до сталого розвитку регіону. Реалізація цієї мети базується на:

- встановленні збалансованого розвитку природно-сировинної бази та соціально-економічного комплексу для задоволення потреб регіону у паливно-енергетичних, мінеральних, водних, лісових, біологічних та інших ресурсах;
- подоланні суперечностей між соціально-економічним розвитком, раціональним природокористуванням та цілісним існуванням екосистеми.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Створення передумов переходу до сталого розвитку регіону і досягнення екологічно збалансованого природокористування пов'язано із забезпеченням умов щодо реалізації дієвої екологічної політики в регіоні, яка направлена на зниження ресурсоемності виробництва, раціоналізацію процесів природокористування, стабілізацію та покращення екологічної ситуації.

В умовах об'єктивно діючих соціальних та економічних обмежень формування регіональної екологічної Програми пов'язане з вибором пріоритетних завдань на основі системи критеріїв, що базуються на всебічній оцінці реальної ситуації.

У програму для першочергової реалізації включені заходи, спрямовані на вирішення екологічних проблем, які:

- становлять реальну загрозу здоров'ю населення;
- завдають непоправних втрат біологічному різноманіттю територій;
- можуть загостритися в середньо- і довготривалій перспективі, і для їх вирішення будуть необхідні значно більші асигнування;
- не можуть бути вирішені у процесі здійснення економічних реформ, структурної та технологічної перебудови господарства;
- визнані міжнародним співтовариством як глобальні.

Показники вартості здійснення комплексу заходів передбачені Програмою на перспективу до 2013 року, через що розрахунки фінансування

з деяких позицій мають орієнтовний характер та загалом становлять 99 244,0 тис. грн.

Фінансування заходів Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів, виділених в установленому порядку з обласного та державного бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством, у межах наявного фінансового ресурсу.

Обсяг фінансування окремо по кожному об'єкту визначатиметься щорічно при формуванні переліку об'єктів, видатки на які здійснюються за рахунок коштів фонду охорони навколишнього природного середовища (орієнтовно у сумі 5000,0 тис. грн.) з урахуванням наявності затвердженої в установленому порядку проектно-кошторисної документації.

Програма передбачає комплекс невідкладних природоохоронних заходів на господарських об'єктах і в населених пунктах, які здатні вирішувати найгостріші екологічні проблеми, стабілізувати екологічну ситуацію в регіоні і створити передумови для її поступового покращення.

Програма розрахована на період з 2009 по 2013 роки і буде реалізовуватись поетапно, а саме: I етап – 2009 рік, II етап – 2010-2012 роки, III етап – 2013 рік.

4. Перелік завдань і заходів Програми та очікувані результати

Основними завданнями Програми є визначення основних напрямків екологічної політики на наступні п'ять років (2009-2013 роки) для поліпшення стану навколишнього природного середовища на території Одеської області, з урахуванням економічних чинників природокористування; обґрунтування екологічної доцільності проведення природоохоронних заходів, їх економічне, фінансове, інвестиційне, інституційне забезпечення та технічне оснащення із застосуванням передових новітніх технологій; обчислювання їх вартості та визначення джерел їх фінансування.

Сучасний стан соціально-економічного розвитку регіону обумовлює пріоритетність напрямів природоохоронної діяльності, які дають можливість виконати наступні завдання:

- створення єдиної системи заходів з ліквідації негативного впливу забрудненого навколишнього середовища на людину, рослинний та тваринний світ;

- забезпечення екологічно обґрунтованого розміщення виробничих сил;

- вдосконалення економічного механізму управління природокористуванням та екологічно орієнтованим господарюванням на тлі підвищення загального правового та освітянського екологічного рівня населення;

- забезпечення впровадження систем екологічного менеджменту та аудиту всіх видів господарської діяльності;

- проведення незалежної екологічної експертизи програм та проектів як господарської діяльності, так і соціально-економічного розвитку;

- створення єдиної системи екологічного контролю та моніторингу та відповідних умов для постійної її дії;
- розвиток екологічної інфраструктури;
- підтримка пріоритетного розвитку досліджень з проблем природокористування.

Для розв'язання поставлених Програмою завдань і виконання запланованих нею заходів передбачається певний порядок організації та управління реалізацією Програми, зокрема:

- щорічне подання пропозицій щодо фінансування заходів, передбачених Програмою, для врахування їх у проектах програм соціально-економічного розвитку Одеської області;
- визначення та погодження зі спеціально уповноваженими органами місцевого самоврядування та виконавчої влади обсягів фінансування програмних заходів;
- координація виконання програмних заходів;
- розгляд звітів щодо реалізації програмних заходів.

Реалізація Програми дасть можливість:

- стабілізувати та поліпшити стан навколишнього природного середовища до рівня, безпечного для життєдіяльності населення;
- подолати суперечності між соціально-економічним розвитком, раціональним природокористуванням та цілісним існуванням екосистеми;
- впровадити систему екологічно збалансованого використання природних ресурсів;
- створити розгалужену екомережу та припинити втрати біорізноманіття;
- впровадити дієву систему інформування населення з питань охорони та збереження навколишнього природного середовища, екологічної політики та сталого економічного та соціального розвитку регіону.

Основними екологічними і соціально-економічними результатами Програми мають бути: зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скидів забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, поліпшення якості навколишнього природного середовища, збільшення біорізноманіття, поліпшення стану флори та фауни, збільшення площі рекультивованих земель, введення в дію очисних споруд та інше.

5. Напрями діяльності та заходи Програми

Сучасна екологічна політика регіонів має бути орієнтована на довгострокове створення та становлення попереджувальних заходів щодо джерел та причин, які викликають екологічні проблеми. Регіональна Програма є базою для впровадження державної екологічної політики у реальне життя, а також щодо забезпечення сталого розвитку регіону, буде сприяти економічній стабільності області по таких напрямках:

- визначення екологічних пріоритетів;

- трансформування діючих механізмів охорони довкілля, раціоналізації природокористування, забезпечення екологічної безпеки, їх модифікації та впровадження цих механізмів підтримки екологічних заходів;

- створення передумов для внутрішнього і зовнішнього інвестування;

- підготовка кваліфікованих кадрів, екологічна освіта та формування екологічного світогляду.

Програма складається із напрямків діяльності та заходів на охорону та раціональне використання природних ресурсів по містах і районах Одеської області на 2009-2013 роки, заходів на охорону та раціональне використання природних ресурсів в районах, містах обласного підпорядкування, містах районного підпорядкування області, які включають систему планових показників орієнтовних обсягів фінансування на 2009-2013 роки, головного виконавця та строк виконання заходу.

Напрями Програми визначені за такими розділами:

1. охорона атмосферного повітря і проблеми зміни клімату;

2. охорона і використання водних ресурсів;

3. охорона і раціональне використання земельних ресурсів, захист і реабілітація ґрунтів, підземних і поверхневих вод;

4. охорона і раціональне використання природно-заповідного фонду;

5. виконання науково-дослідних, проектних робіт, пропаганда екологічних знань, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики.

Напрями діяльності та заходи Програми наведені у додатку.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальність за виконання Програми несе Одеська обласна державна адміністрація, яка щорічно звітує перед Одеською обласною радою про результати виконання Програми.

Координація за ходом виконання Програми покладається на Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області.

Поточний контроль за ходом реалізації Програми здійснює Одеська обласна рада в особі постійної комісії з питань екології, природокористування, надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків.

Напрями діяльності та заходи регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2009-2013 роки

	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів	Строк виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн.	Очікуваний результат
1.	Охорона атмосферного повітря і проблеми зміни клімату					Всього: 2178,0, у т.ч.: I етап – 2178,0	
		1.1. Розробка, впровадження новітніх технологій, придбання обладнання для переведення котелень на альтернативне екологічно чисте паливо	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Покращення стану атмосферного повітря
2.	Охорона і раціональне використання водних ресурсів					Всього: 65727,8, у т.ч.: I етап – 33227,8 II етап – 31000,0 III етап – 1500,0	
		2.1. Будівництво необхідних споруд для очищення стічних вод, що утворюються в промисловості, комунальному господарстві, інших галузях народного господарства	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного		Очищення стоків забруднених вод

					середовища, інші джерела		
		2.2. Будівництво дослідних та дослідно-промислових установок, пов'язаних з розробленням методів очищення стічних вод	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Очищення стоків забруднених вод
		2.3. Будівництво систем роздільної каналізації, каналізаційних мереж і споруд на них	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Очищення стоків забруднених вод
		2.4. Будівництво споруд для збирання, очищення та використання вод поверхневого стоку у системах водопостачання	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Поліпшення стану доквілля
		2.5. Придбання насосного і технологічного обладнання для заміни такого, що використало свої технічні можливості, на комунальних каналізаційних системах	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення,	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони		Поліпшення стану доквілля

				райдержадміністрації	навколишнього природного середовища, інші джерела		
		2.6. Ліквідаційний тампонаж або переведення на регульований режим роботи самовиливних артезіанських свердловин	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації ; виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища інші джерела		Зменшення забруднення водоносних горизонтів
		2.7. Заходи з охорони підземних вод та ліквідації джерел їх забруднення	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації ; виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища інші джерела		Поліпшення стану довкілля
		2.8. Роботи, пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації ; виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища інші джерела		Попередження забруднення підземних джерел
		2.9. Заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації	Державний бюджет, обласний,		Поліпшення стану довкілля

		санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод		виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	місцевий бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища інші джерела		
		2.10. Розроблення, виготовлення та придбання систем, приладів, оснащення спеціального транспорту для здійснення контролю за кількістю та якістю поверхневих, підземних та стічних вод і скидів шкідливих речовин у водні ресурси	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Поліпшення стану довкілля
3.	Охорона і раціональне використання земельних ресурсів, захист і реабілітація ґрунтів, підземних і поверхневих вод					Всього: 19698,3, у т.ч.: I етап – 19698,3	
		3.1. Будівництво, розширення та реконструкція протиерозійних, гідротехнічних, протикарстових, берегозакріплювальних, протизсувних, протиобвальних, протилавинних і протиселевих споруд, а також проведення заходів з захисту від підтоплення і затоплення, направлених на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів, усунення або зниження до допустимого рівня їх негативного впливу на території і	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Досягнення екологічно безпечних умов для проживання населення

		об'єкти. Проведення заходів щодо хімічної меліорації ґрунтів				
		3.2. Проведення агролісотехнічних заходів на ярах, балках та інших ерозійно небезпечних землях	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела	Поліпшення екологічного стану довкілля
		3.3. Рекультивация порушених земель та використання родючого шару ґрунту під час проведення робіт, пов'язаних із порушенням земель	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела	Поліпшення екологічного стану довкілля
		3.4. Засипка і виположування ярів, балок з одночасним їх дренаванням	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела	Поліпшення екологічного стану довкілля
		3.5. Заходи, пов'язані з створенням захисних лісових насаджень на еродованих землях, вздовж водних об'єктів (в тому числі водойм, магістральних	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети,	Поліпшення екологічного стану довкілля

		каналів, тощо) та полезахисних смуг		рад міст обласного значення, райдержадміністрації	обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		
		3.6. Терасування крутих схилів	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Досягнення екологічно безпечних умов для проживання населення
		3.7. Консервація деградованих і забруднених земель	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Досягнення екологічно безпечних умов для проживання населення
		3.8. Поліпшення малопродуктивних земельних угідь	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Поліпшення екологічного стану довкілля
		3.9. Розроблення технології,	2009-2013	Структурні	Державний		Досягнення

		обладнання для знезараження, очищення землі, забрудненої пестицидами і агрохімікатами		підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		екологічно безпечних умов для проживання населення
		3.10. Проведення обстеження ґрунтів	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Поліпшення екологічного стану довкілля
		3.11. Ведення земельного кадастру	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Поліпшення екологічного стану довкілля
4.	Охорона і раціональне використання природно-заповідного фонду					Всього: 6507,00, у т.ч.: I етап – 6507,00	
		4.1. Будівництво, обладнання, реконструкція і розширення приміщень, призначених для	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації	Державний бюджет, обласний,		Збереження, відтворення та раціональне

		проведення науково-дослідних робіт, пропаганди природоохоронних знань і створення експозицій; будівництво гідротехнічних та інших споруд, об'єктів зв'язку в заповідниках, національних природних парках, ботанічних садах, дендрологічних парках, зоологічних парках та парках-пам'ятках садово-паркового мистецтва, а також витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду		виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	місцевий бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		використання типових та унікальних природних комплексів
		4.2. Створення центрів для розведення рідкісних та зникаючих тварин і рослин	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний, обласний, місцевий бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Заходи для покращення стану лісових насаджень, відновлення корінних природних комплексів на територіях природно-заповідного фонду
		4.3. Придбання спеціального обладнання, транспортних засобів і засобів зв'язку, віднесених до організацій заповідників та інших природоохоронних установ	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Підвищення ефективності управління природокористування
		4.4. Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації	Державний, обласний, місцевий		Збереження, відтворення та раціональне

		пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду		виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		використання типових та унікальних природних комплексів
		4.5. Витрати на резервування територій для заповідання	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі комітети рад обласного значення, райдержадміністрації	Державний, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Формування екологічної мережі
		4.6. Розроблення проектів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду та організації їх територій	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Підвищення природно - ресурсного потенціалу області
		4.7. Діяльність щодо збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах, розведення та розселення	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Збереження, відтворення та раціональне використання типових та унікальних природних комплексів
		4.8. Здійснення заходів щодо	2009-2013	Структурні	Державний		Збереження,

		відновлення корінних природних комплексів на заповідних територіях		підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		відтворення та раціональне використання типових та унікальних природних комплексів
5.	Виконання науково-дослідних, проектних робіт, пропаганда екологічних знань, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики, підготовка кадрів, екологічна експертиза, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища					Всього: 5132,9, у т.ч.: 2009 р. – 452,9 2010 р. – 1236,0 2011 р. – 1336,0 2012 р. – 1074,0 2013 р. – 1034,0	
		5.1. Розроблення та запровадження державної системи моніторингу навколишнього природного середовища	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети,		Поліпшення стану довкілля

				рад міст обласного значення, райдержадміністрації	обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		
		5.2. Розроблення державних цільових і регіональних екологічних програм	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Підвищення ефективності управління природокористуванням
		5.3. Наукові дослідження, проектні та проектно-конструкторські розроблення	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Поліпшення екологічного стану регіону
		5.4. Проведення науково-технічних конференцій і семінарів, організація виставок, фестивалів та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики, створення бібліотек, відеотек, фонотек тощо	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Розповсюдження екологічних знань та інформації
		5.5. Організація і здійснення робіт	2009-2013	Структурні	Державний		Підвищення

		з екологічної освіти, підготовки кадрів, підвищення кваліфікації та обміну досвідом роботи працівників природоохоронних органів		підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		кваліфікації в сфері освіти з проблем охорони навколишнього природного середовища та сталого розвитку Одеського регіону
		5.6. Проведення екологічної експертизи	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Зниження екологічних ризиків
		5.7. Утримання та оснащення природоохоронних організацій приладами, обладнанням і спеціальними транспортними засобами, зміцнення матеріально-технічної бази спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища, його урядових і територіальних органів, а також установ та організацій, що належать до сфери його управління	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Поліпшення природоохоронної діяльності
		5.8. Забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації ,	Державний бюджет, обласний, місцевий		Розповсюдження екологічних знань та інформації

				виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		
		5.9. Впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища	2009-2013	Структурні підрозділи облдержадміністрації , виконавчі комітети рад міст обласного значення, райдержадміністрації	Державний бюджет, обласний, місцевий бюджети, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела		Підвищення ефективності управління природокористуванням.
Загальний обсяг фінансування					Всього: 99244,0, у т.ч.: I етап (2009 рік) – 66744,0 II етап (2010-2012 роки) та III етап (2013 рік) – 32500,0		